

SPOR BİLİMLERİNDE
GÜNCEL ÇALIŞMALAR
III

EDİTÖRLER
Ahmet GÖNENER
Utku GÖNENER

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-375-243-9	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Spor Bilimlerinde Güncel Çalışmalar III	Yayıncı Sertifika No 47518
Editörler Ahmet GÖNENER ORCID iD: 0000-0003-3766-1016 Utku GÖNENER ORCID iD: 0000-0002-6152-3353	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code SPO000000
	DOI 10.37609/akya.3432

Kütüphane Kimlik Kartı
Spor Bilimlerinde Güncel Çalışmalar III/ ed. Ahmet Gönener, Utku Gönener.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.
147 s. : tablo, şekil. ; 160x235 mm.
Kaynakça ve indeks var.
ISBN 9786253752439

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Akademisyen Yayınevi yöneticileri, yaklaşık 35 yıllık yayın tecrübesini, kendi tüzel kişiliklerine aktararak uzun zamandan beri, ticarî faaliyetlerini sürdürmektedir. Anılan süre içinde, başta sağlık ve sosyal bilimler, kültürel ve sanatsal konular dahil 3100' ü aşkın kitabı yayımlamanın gururu içindedir. Uluslararası yayınevi olmanın alt yapısını tamamlayan Akademisyen, Türkçe ve yabancı dillerde yayın yapmanın yanında, küresel bir marka yaratmanın peşindedir.

Bilimsel ve düşünsel çalışmaların kalıcı belgeleri sayılan kitaplar, bilgi kayıt ortamı olarak yüzlerce yılın tanıklarındır. Matbaanın icadıyla varoluşunu sağlam temellere oturtan kitabın geleceği, her ne kadar yeni buluşların yörüngesine taşınmış olsa da, daha uzun süre hayatımızda yer edineceği muhakkaktır.

Akademisyen Yayınevi, kendi adını taşıyan “Bilimsel Araştırmalar Kitabı” serisiyle Türkçe ve İngilizce olarak, uluslararası nitelik ve nicelikte, kitap yayımlama sürecini başlatmış bulunmaktadır. Her yıl Mart ve Eylül aylarında gerçekleşecek olan yayımlama süreci, tematik alt başlıklarla devam edecektir. Bu süreci destekleyen tüm hocalarımıza ve arka planda yer alan herkese teşekkür borçluyuz.

Akademisyen Yayınevi A.Ş.

İÇİNDEKİLER

- Bölüm 1** İstanbulda Özel ve Devlet Üniversitelerinin Spor Takımlarında Oynayan Öğrencilerin Bağlılık Düzeyi ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Düzeylerinin Ölçülmesi 1
Erdal BAL
Nedim MALKOÇ
Mustafa BAŞ
- Bölüm 2** Egzersiz Sonrası Toparlanma 17
Eyyup İRDAM
Dilek SEVİMLİ
- Bölüm 3** Mini Voleybolda Öğretim Yöntemleri..... 29
Gizem KAYA
Ahmet GÖNENER
Şeyda GÜMÜŞ
Gülçin KAVİ
- Bölüm 4** Sporda Toplam Kalite Yönetimi Yaklaşımları ve Güncel Araştırmaların İncelenmesi 41
Makbule ATALI
Kürşad ŞERTBAŞ
- Bölüm 5** İlkokul ve Okul Öncesi Çocuklarda Beden Eğitimi Dersinin Motor Gelişime Etkisi ve Aile Görüşlerinin İncelenmesi 53
Filiz BEKTAŞ
Sultan YAVUZ EROĞLU
- Bölüm 6** Geçmişten Günümüze Geleneksel Çocuk Oyunları..... 67
Gülçin KAVİ
Gizem KAYA
Şeyda GÜMÜŞ
Ahmet GÖNENER

Bölüm 7	Askeri Pentatlon 87 <i>Veli KAYA</i> <i>Ömer AYGÜN</i>
Bölüm 8	Kadın Voleybolcularda Ön Çapraz Bağ Yaralanması..... 105 <i>Emre ÖLMEZ</i> <i>Utku GÖNENER</i> <i>Yunus İLGEN</i>
Bölüm 9	Spor Yönetiminde Politikalar 119 <i>Eyüp UĞUR</i> <i>Kürşat SERTBAŞ</i> <i>Sabri Can METİN</i>
Bölüm 10	1914 İdman Mecmuası: “Osmanlı Spor Federasyonu Nasıl Olmalı?” 131 <i>Demet ÇAKIR KALEM</i>

YAZARLAR

Öğr. Gör. Makbule ATALI
Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor AD.

Ömer AYGÜN
Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli
Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor
AD.

Doç. Dr. Erdal BAL
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Yaşam
Bilimleri Fakültesi, Egzersiz ve Spor
Bölümü

Arş. Gör. Mustafa BAŞ
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Yaşam
Bilimleri Fakültesi, Egzersiz ve Spor
Bölümü

Filiz BEKTAŞ
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni,
Bahçeşehir Koleji

Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU
Muş Alparslan Üniversitesi, Spor
Bilimleri Fakültesi

Doç. Dr. Ahmet GÖNENER
Kocaeli Üniversite,
Beden Eğitimi ve Spor AD.

Dr. Öğr. Üyesi Utku GÖNENER
Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri
Fakültesi

Şeyda GÜMÜŞ
Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli
Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor
AD.

Yunus İLGEN
Kocaeli Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Eyyup İRDAM
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni,
Çukurova Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Demet ÇAKIR KALEM
Marmara Üniversitesi

Gülçin KAVİ
Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli
Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor
AD.

Gizem KAYA
Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli
Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor
AD.

Veli KAYA

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli
Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor
AD.

Doç. Dr. Nedim MALKOÇ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yaşam
Bilimleri, Fakültesi Egzersiz ve Spor
Bölümü

Emre ÖLMEZ

Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Enstitüsü

Dr. Öğr. Üyesi Sabri Can METİN

İstanbul Topkapı Üniversitesi,
Antrenörlük Eğitimi Bölümü

Prof. Dr. Kürşat SERTBAŞ

Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri
Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor
Eğitimi Bölümü

Prof. Dr. Dilek SEVİMLİ

Çukurova Üniversitesi

Drnt. Eyüp UĞUR

Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Enstitüsü

BÖLÜM 1

İSTANBULDA ÖZEL VE DEVLET ÜNİVERSİTELERİNİN SPOR TAKIMLARINDA OYNAYAN ÖĞRENCİLERİN BAĞLILIK DÜZEYİ VE SPORA ÖZGÜ BAŞARI MOTİVASYONU DÜZEYLERİNİN ÖLÇÜLMESİ

*Erdal BAL¹
Nedim MALKOÇ²
Mustafa BAŞ³*

GİRİŞ

Spor, insanlığın ilk zamanlarından itibaren var olan ve dünya tarihinin en eski alanlarından biridir. Karmaşıklığı ve ayrıntılı yapısı, farklı açılardan incelenmesini sağlayan temel nedenlerden biridir. Eski Roma döneminde spor, vatandaşlık görevi olarak kabul edilmiş, bedenin güçlendirilmesi ve savaşlara hazırlık amacıyla önemli görülmüştür (Çetin & Aksu, 2021). Zamanla sporun sadece fiziksel değil, zihinsel ve sosyal etkilerinin de olduğu anlaşılmış ve spor, 19. yüzyılda modern bir sistem olarak gelişmiştir (Yol & ark., 2023a). Genç yetişkinlerin fiziksel ve zihinsel sağlığı ve gelişimi spor yapmanın olumlu etkileriyle doğrudan ilişkilidir (Yol Pehlivan & Aydemir Aman, 2024). Spor bilimleri, bu gelişim sürecinde daha bilimsel temellere oturmuş ve sporcuların performansını artırmak için çeşitli yöntemler geliştirilmiştir (Yol & ark., 2023b; Kale & ark., 2023). Spor insanların genellikle doğal bir eğilimi olan davranışdır ve bu durum bireylerin motivasyonunu etkileyebilir (Aydemir Aman & Yol Pehlivan, 2024). Bu tür detaylı fiziksel değerlendirmeler, antrenörlere sporcuların zayıf noktalarını belirle-

¹ Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yaşam Bilimleri Fakültesi Egzersiz ve Spor Bölümü, erdal.bal@sbu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-4927-3945

² Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yaşam Bilimleri, Fakültesi Egzersiz ve Spor Bölümü, nedim.malkoc@sbu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-4599-3547

³ Arş. Gör., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yaşam Bilimleri Fakültesi Egzersiz ve Spor Bölümü, m.bas2929@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-4753-9754

yısıyla, neden-sonuç ilişkisini doğrulamak için daha fazla deneysel çalışma ve uzun vadeli takip araştırmaları gereklidir. Ayrıca, öğrencilerin spor aktivitelerine katılımının diğerk faktörlerle etkileşimini daha detaylı incelemek, ileriye dönük araştırmalarda değerlendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Aksoy M.(2017) Ortaöğretim Öğrencilerinin Okul Tükenmişliği ile Okul Aidiyetleri Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenler Açısından Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, S. 108.
- Arastaman, G. (2009). Lise birinci sınıf öğrencilerinin okula bağlılık (school engagement) durumlarına ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 26(26), 102-112.
- Arslan, A., & Aktağ, I. (2024). Okul Sporlarına Katılan Öğrencilerin Takım Sargınlığı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi (Doctoral dissertation, Marmara University).
- Aydemir Aman E, Yol Pehlivan, Y. (2024). Spor Bilimleri Öğrencilerinin Beğenilme Arzusu ve Beslenme Davranışlarının İncelenmesi. Zeynep Filiz Dinç (Ed.) Spor Bilimleri VI. Ankara, Akademisyen Kitabevi
- Bal E, Malkoç N, Aydemir Aman E. (2024). Spor Yapan ve Yapmayan Çocuklarda Öfke Probleminin İncelenmesi. Ahmet Gönener, Utku Gönener (Ed.) Spor Bilimleri II. Ankara, Akademisyen Kitabevi
- Bulgan Ercin Ç, Aydemir Aman E, Baş M. (2024). Takım ve Bireysel Spor Branşlarındaki Antrenörlerin Kriz Yönetim Özelliğinin Karşılaştırılması. Ahmet Gönener, Utku Gönener (Ed.) Spor Bilimleri II. Ankara, Akademisyen Kitabevi
- Booker, C., K. (2004). Exploring school belonging and academic achievement in African American adolescent. Curriculum and Teaching Dialogue, 6(2), 131-143.
- Bouchard, K. L., & Berg, D. H. (2017). Students School Belonging: Juxtaposing the Perspectives of Teachers and Students in the Late Elementary School Years (Grades 4-8). School Community Journal, 27(1), 107-136.
- Çetin, N., & Aksu, Ö. Ü. A. (2021) Spor ve Bilim 8.Gece Kitaplığı
- Diaz-Cueto M, Hernandez-Alvarez JL ve Castejon FJ. (2010)Teaching games for understanding to inservice physical education teachers: rewards and barriers regarding the changing model of teaching sport. Journal of Teaching in Physical Education; 29, 378-398.
- Günalan, N. (2018). Ortaokul öğrencilerinin okul yaşam kalitesini, okula aidiyet duygusunu ve okul iklimini neler etkilemektedir. Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hallinan, M. T. (2008). Teacher influences on students' attachment to school. Sociology of education, 81(3), 271-283.
- Kale M, Aktürkoğlu K, Yol Y, et al. (2023). Acute responses to repeated sprints on a non- motorized treadmill on dominant – and non-dominant leg sprint parameters. Physical Education of Students. 27(5):230-7. <https://doi.org/10.15561/20755279.2023.0502>
- Karasar, N. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemi, Dokuzuncu Basım. Ankara: Nobel Yayınları. Keleşek, S., Kaya, FM ve Aşçı, FH (2018). "Sporcu Bağlılık Ölçeği" nin Geçerlik Ve Güvenirlilik Çalışması. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 16 (3), 39- 47.
- Lonsdale C, Hodge K, Jackson SA. (2007a): Athlete engagement: II. Development and initial validation of the athlete engagement questionnaire. Int J Sport Psychol, 38, 471-492
- McNeely, C., & Falci, C. (2004). School connectedness and the transition into and out of health-risk behavior among adolescents: A comparison of social belonging and teacher support. The Journal of school health, 74(7), 284.
- Özgök, A. (2013). Ortaokul öğrencilerinde okula aidiyet duygusunun arkadaşlara bağlılık düze

- inin ve empatik sınıf atmosferi algısının incelenmesi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Pehlivan, Z. (2004). Fair-Play Kavramının Geliştirilmesinde Okul Sporunun Yeri ve Önemi: Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 50.
- Sarı, M. (2013). Lise Öğrencilerinde Okula Aidiyet Duygusu. Anadolu University Journal of Social Sciences/Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13(1).
- Şenduran, F. (2008). Sporcu Olan ve Sporcu Olmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Uyum Bece-ri-leri. 10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde Sunulan Bildiri. (10-12 Kasım, Bolu, Ss.189-191).
- Slaten, CD, Ferguson, JK, Allen, KA, Brodrick, DV ve Waters, L. (2016). Okul aidiyeti: Tarihin, güncel eğilimlerin ve gelecekteki yönlerin bir incelemesi. Eğitim ve Gelişim Psikoloğu, 33 (1), 1-15.
- Tiryaki, Ş., & Gödelek, E. (1997). Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları için Uyarlanması Çalışması, I. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildiri Kitapçığı, Bağır-gan Yayınevi, 128-141.
- Willis, DJ. (1982). Three Scales to Measure Sport Related Motives in Sports. Journal of Sport Psychology, (4); 338-353.
- Yanık, M. (2018). Ortaöğretimde yapılan okul sporlarının okuldaki düzeyine etkisi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , 16 (1), 73-78.
- Yıldız E. (2019) Okul Yaşam Kalitesi Algısı, Okula Aidiyet Duygusu Ve Direnç Davranışları: Ortaokul Öğrencileri Üzerinde Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, S. 121.
- Yol Pehlivan, Y, Aydemir Aman E. (2024). Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Yeme ve Brunel Ruh Halinin İncelemesi: Sağlık Bilimleri Üniversitesi Örneği. Zeynep Filiz Dinç (Ed.) Spor Bilimleri VI. Ankara, Akademisyen Kitabevi
- Yol Y., Bal E., Malkoç N. (2023a). 7-10 Yaş Arası Cimnastik Yapan Kız-Erkek Sporcuların Denge, Sürat ve Esneklik Parametrelerinin Karşılaştırılması. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 17(3), 385-394.
- Yol, Y, Bal E, Malkoç N. (2023b). Raket sporlarında besinsel ergojenik yardımcımlar. Fatih ÖZGÜL (Ed.). Spor Bilimlerinde Uluslararası Çalışmalar. Ankara, Serüven Yayınevi.
- Yol, Y. (2023). Evaluation of FMS Scores of Competitive CrossFit Athletes by Gender. Int J Disabil Sports Health Sci;6: 134-141

BÖLÜM 2

EGZERSİZ SONRASI TOPARLANMA

*Eyyup İRDAM¹
Dilek SEVİMLİ²*

GİRİŞ

Toparlanma, sporcuların daha iyi performanslarının sergilemesi, performansının korunması, sakatlama riskinin azaltılması ve egzersiz sonrası metabolizmanın normale dönme sürecinin bir bütünüdür. Toparlanmanın doğru gerçekleşmesi, bir sonraki antrenman kalitesini arttırdığı gibi, sporcunun performans gelişimine önemli katkı sağlar ve spor bilimcilerinin ilgi duydukları konular arasındadır. Özellikle son dönemlerde spor bilimlerindeki ilerlemeler, toparlanma ve toparlanma esnasındaki metabolik süreçlerin daha iyi irdelenmesi ve çalışılması, sporcuların antrenman programlarında zamanın kaliteli kullanılması ve verimliliğin artırılması hususunda oldukça yarar sağlamıştır.

Tarihsel süreç içerisinde toparlanma antik çağlara dayanan bir olgudur. Antik Yunan'da müsabaka sonrası gerçekleştirilen yüzme aktivitesine, orta çağda ek olarak terapi ve masaj eklenmiş ve toparlanma doğal yollar ile yapılmaktaydı. Modern dönemde spor bilimlerinin başlaması ile uykunun önemi ve dinlenme süreleri çalışılırken, süreç içinde fizyolojik ve biyokimyasal verilerin çalışılmaya başlanması ile toparlanmanın önemi, dinlenme süreleri ve çeşitliliği, toparlanmayı hızlandıracağı düşünülen aletler tartışılmış, günümüz spor bilimi dünyasında gündemde kalmaya devam etmiştir.

Müsabakaların sporcularda fizyolojik, psikolojik etkiler yarattığı, bununla beraber bu etkenlerin sporcu performansını olumsuz etkilediği ve bu etkinin birkaç dakikadan birkaç haftaya kadar etkili olabileceği bilinmektedir. Bu etkilerin en aza indirilebilmesi, antrenör ve spor bilimcilerin müsabakalar döneminde farklı toparlanma yöntemlerinden faydalanmaları sporcu performansı için önem arz eder.

¹ Beden Eğitimi Öğretmeni, Çukurova Üniversitesi, radmon90@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-5673-7835

² Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi, dilek.sevmlil@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-6463-1678

KAYNAKLAR

- Adamczyk, J. G., Gryko, K., & Boguszewski, D. (2020). Does the type of foam roller influence the recovery rate, thermal response and DOMS prevention?. *PLoS one*, 15(6), e0235195.
- Akgül MŞ, & Çakmakçı O. (2015). Futbolcularda hidroterapinin toparlanma üzerine etkisi. *Spor-metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 143-150.
- Akman T, Kabadayı M, Elioç M, et al. (2013). Effect of jogging and core training after supramaximal exercise on recovery. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 15(1),2013; 73-77.
- Alemdaroğlu U, & KOZ M. (2011). Egzersiz Sonrası Toparlanma; Toparlanma Çeşitleri ve Yöntemleri. *Türkiye Klinikleri Journal of Sports Sciences*, 3(1).
- Alonso-Calvete A, Lorenzo-Martínez M, Padrón-Cabo A, et al.(2022). Does vibration foam roller influence performance and recovery? A systematic review and meta-analysis. *Sports Medicine-Open*, 8(1), 1-10.
- Åstrand, P. O. (2003). *Textbook of work physiology: physiological bases of exercise*. Human kinetics.
- Baechle T. R, & Earle R W. (Eds.). (2008).Essentials of strength training and conditioning. *Human kinetics*.
- Barnett A.(2003). Using recovery modalities between training sessions in elite athletes: does it help?.*Sports medicine*, 36, 781-796.
- Behm D G, & Wilke J.(2019). Do self-myofascial release devices release myofascia? Rolling mechanisms: a narrative review. *Sports Medicine*, 2019; 49(8), 1173-1181.
- Behm DG, Alizadeh S, Anvar SH, et al..(2020). Foam rolling prescription: a clinical commentary. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 34(11), 3301-3308.
- Bishop PA, Jones E, & Woods AK.(2008). Recovery from training: a brief review: brief review. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 22(3), 1015-1024.
- Bompa TO, Gregory H.(2009). Rest and recovery. In: Bahrke MS, Ewing S, eds. *Periodization: Theory and Methodology of Training*. 5th ed.Leads: Human Kinetics Publishers; p.99-107.
- Bozkurt M. (2018). Futbolda en sık uygulanan laktat toparlanma yöntemlerinin mevkilere göre araştırılması (*Master's thesis, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*).
- Budak H.(2023). Egzersiz Sonrası Gerçekleştirilen Güncel Fiziksel Toparlanma Yöntemleri ve Performans: Literatür Taraması. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 80 96.
- Burke LM, Loucks AB, Broad N.(2006). Energy and carbohydrate for training and recovery. *J Sports Sci*; 24(7):675-85.
- Cheatham SW, & Stull KR.(2019). Roller massage: Comparison of three different surface type pattern foam rollers on passive knee range of motion and pain perception. *Journal of Bodywork and Movement Therapies*, 23(3), 555-560.
- Cheatham SW, Stull KR. ve Kolber MJ. (2019). Comparison of a vibration roller and a nonvibration roller intervention on knee range of motion and pressure pain threshold: a randomized controlled trial. *Journal of Sport Rehabilitation*, 28(1), 39-45.
- Chen CH, Chiu CH, Tseng WC et al. (2022). Acute effects of combining dynamic stretching and vibration foam rolling warm-up on lower-limb muscle performance and functions in female handball players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*.
- D'Amico A, & Paolone V. (2017). The effect of foam rolling on recovery between two eight hundred metre runs. *Journal of Human Kinetics*, 57(1), 97-105.
- D'Amico A, Gillis J, McCarthy K, et al. (2020). Foam rolling and indices of autonomic recovery following exercise-induced muscle damage. *International journal of sports physical therapy*, 15(3), 429.
- Everse J, Kaplan N.O. (1975). Mechanism a of action and biological function of various dehydrogenase isozymes. In *Isozymes Physiological Function*; Markert, C.L., Ed.; Academic Press: New York, NY, USA, pp. 29-44.
- Fouré A, & Bendahan D. (2017). Is branched-chain amino acids supplementation an efficient nutritional strategy to alleviate skeletal muscle damage? A systematic review. *Nutrients*, 9(10), 1047.

- Fry A C, & Kraemer W J. (1997). Resistance exercise overtraining and overreaching: neuroendocrine responses. *Sports medicine*, 23, 106-129.
- Gee TI, & Deniel S. (2016). Branched-chain aminoacid supplementation attenuates a decrease in power producing ability following acute strength training. *The Journal of sports medicine and physical fitness*, 56(12), 1511-1517.
- Gümüşdağ H, Egesoy H, & Cerit E. (2015). SPORDA TOPARLANMA STRATEJİLERİ. Hitit Üniversitesi *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1).
- Halson SL. (2014). Monitoring training load to understand fatigue in athletes. *Sports Med.* 44, 139-147.
- Harbili E, İnal AN, Gökbel H, et al.(2007). Yoğun egzersizden sonra aktif dinlenmenin kan laktat eliminasyonuna etkileri. *Genel Tıp Dergisi*, 17(4), 191-196.
- Hazır T, & Şükrü, G. Ü. L.(2015). Yüksek şiddetli egzersiz sonrasında pasif, kor egzersizleri ile kombine pasif ve aktif toparlanmanın kandan laktik asit eliminasyonu üzerine etkisi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 26(4), 165-176
- Healey KC, Hatfield DL, Blanpied P, et al.(2014). The effects of myofascial release with foam rolling on performance. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 28(1), 61-68.
- Hendricks S, Hollander S, Lombard W, et al. (2020). Effects of foam rolling on performance and recovery: A systematic review of the literature to guide practitioners on the use of foam rolling. *Journal of bodywork and movement therapies*, 24(2), 151-174.
- Hill H.(2019). Does foam rolling have a positive effect on performance and recovery from post exercise induced muscle damage: a systematic review of the literature to guide practitioners on the use of foam rolling. *Master Theses, University of Cape Town*.
- Hinzpeter J, Zamorano Á, Cuzmar D, et al.(2014). Effect of active versus passive recovery on performance during intrameet swimming competition. *Sports health*, 6(2), 119-121.
- Howatson G, Hoad M, Goodall S, et al. (2012). Exercise-induced muscle damage is reduced in resistance-trained males by branched chain amino acids: a randomized, double blind, placebo controlled study. *Journal of the international Society of Sports Nutrition*, 9(1), 20.
- Hughes G A, & Ramer L M. (2019). Duration of myofascial rolling for optimal recovery, range of motion, and performance: a systematic review of the 114 literature. *International Journal of Sports Physical Therapy*,14(6), 845 – 859.
- Jemni M, Sands WA, Friemel F, et al. (2003). Effect of active and passive recovery on blood lactate and performance during simulated competition in high level gymnasts. *Canadian journal of applied physiology*, 28(2), 240-256.
- Jemni M, Sands WA, Friemel F, et al. (2003). Effect of active and passive recovery on blood lactate and performance during simulated competition in high level gymnasts. *Canadian journal of applied physiology*, 28(2), 240-256.
- Kanbir, MO.(2019). Klasik masaj; dinlendirme, tedavi, spor masajı. *Ekin Yayınevi: Bursa*.
- Kay D, Marino FE, Cannon J et.al. (2001). Noakes, TD. Evidence for neuromuscularfatigue during high-intensity cycling in warm, humid conditions. *Eur. J. Appl. Physiol.* 84, 115-121.
- Konrad A, Nakamura M, & Behm DG. (2022). The effects of foam rolling training on performance parameters: A systematic review and meta-analysis including controlled and randomized controlled trials. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(18), 11638.
- Köseoğlu A, ve Kin A. (2008). Supramaksimal bir bacak egzersizi sonrası farklı sürelerde uygulanan bacak masajının toparlanmaya etkisi. 10. *Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi özet Kitabı*,s. 49
- Lai YH, Wang AY, Yang CC,et al. (2020). The recovery benefit on skin blood flow using vibrating foam rollers for postexercise muscle fatigue in runners. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(23), 9118.
- Lippi G, Schena F, Salvagno GL., et al.(2008). Acute variation of biochemical markers of muscle damage following a 21-km, half-marathon run. *Scandinavian journal of clinical and laboratory investigation*, 68(7), 667-672.
- Madueno MC, Guy JH, Dalbo VJ, et al. (2018). A systematic review examining the physiological, perceptual, and performance effects of active and passive recovery modes applied between

- repeated-sprints. *The Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 59(9), 1492-1502.
- Matsumoto K, Koba T, Hamada K, et al. (2009). Branched-chain amino acid supplementation increases the lactate threshold during an incremental exercise test in trained individuals. *Journal of nutritional science and vitaminology*, 55(1), 52-58.
- McArdle WD, Frank IK, Victor LK. (2000). *Essentials of Exercise Physiology*. 2th ed, Lippincott-Williams.
- Meeusen R, Duclos M, Foster C. et. al. (2013). Prevention, diagnosis, and treatment of the overtraining syndrome: *Joint consensus statement of the European College of Sport Science and the American College of Sports Medicine. Med. Sci. Sports Exerc.* 45, 186–205.
- Mevlüt A, & Akcan F. (2023). The Acute Effect Of Active And Passive Recovery On Shoot Performance In Young Male Basketball Players. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 10(1).
- Murray A, Fullagar H, Turner AP. et. al. (2018). Recovery practices in division collegiate athletes in North America. *Physical Therapy in Sport*, 32(17), 67-73.
- Özsu İ, Gürol B. ve Kurt C. (2018). Comparison of the effect of passive and active recovery, and self myofascial release exercises on lactate removal and total quality of recovery. *Journal of Education and Training Studies*, 6(9), 33-42.
- Pearcey GE, Bradbury-Squires DJ, Kawamoto JE, et al. (2015). Foam rolling for delayed-onset muscle soreness and recovery of dynamic performance measures. *Journal of athletic training*, 50(1), 5-13.
- Perry C. (2014). The effects of active recovery during high intensity resistance training on lactate clearance in collegiate athletes (*Doctoral dissertation, Eastern Kentucky University*).
- Pooley S, Spendiff O, Allen M, et al. (2020). Comparative efficacy of active recovery and cold water immersion as post-match recovery interventions in elite youth soccer. *Journal of sports sciences*, 38(11-12), 1423-1431.
- Rey E, Padrón-Cabo A, Costa PB, et al. (2019). Effects of foam rolling as a recovery tool in professional soccer players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 33(8), 2194-2201.
- Sarı R, Demirkan E. ve Kaya M. (2016). Farklı toparlanma uygulamalarının yüzücülerde laktik asit düzeyine etkisinin incelenmesi. *Çağdaş Tıp Dergisi*, 6(4), 327-333
- Skinner B, Moss R. ve Hammond, L. (2020). A systematic review and metaanalysis of the effects of foam rolling on range of motion, recovery and markers of athletic performance. *Journal of Bodywork and Movement Therapies*, 24(3), 105-122.
- Taylor JL, Amann M, Duchateau, J, et al. (2016). Neural contributions to muscle fatigue: from the brain to the muscle and back again. *Medicine and science in sports and exercise*, 48(11), 2294.
- Terrados N, Calleja-Gonzalez J, Jukic, I. et. al. (2009). Physiological and medical strategies in post competition recovery-practical implications based on scientific evidence. *Serb. J. Sport Sci.* 3, 29–37.
- Tessitore A, Meeusen R, Cortis C, et. al. (2007). Effects of different recovery interventions on anaerobic performances following preseason soccer training. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 21(3), 745-750.
- Tokat F. (2018). Yoğun egzersiz sonrası uygulanan farklı toparlanma protokollerinin bazı fizyolojik parametrelere etkisi (*Master's thesis, YÖK Ulusal Tez Merkezi*).
- Waldron M, Whelan K, Jeffries O, et al. (2017). The effects of acute branched-chain amino acid supplementation on recovery from a single bout of hypertrophy exercise in resistance-trained athletes. *Applied Physiology, Nutrition, and Metabolism*, 42(6), 630-636.
- Wattimena FY, & Winata B. (2020). Effect of Hot-Water Immersion and Foam Rolling on Recovery in Amateur Sepaktakraw Players. *Int J Hum Mov Sports Sci*, 8(6), 498-504.
- Wiewelshove, T., Döweling, A., Schneider, C., et. al. (2019). A meta-analysis of the effects of foam rolling on performance and recovery. *Frontiers in physiology*, 10, 449926.

BÖLÜM 3

MINİ VOLEYBOLDA ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Gizem KAYA¹

Ahmet GÖNER²

Şeyda GÜMÜŞ³

Gülçin KAVI⁴

GİRİŞ

Çalışmamızda öğretim yöntemleri arasından mini voleybol öğretimine en uygun ve en etkili yöntemlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Ülkemizde ve Dünyada voleybol sporunun hızla geliştiği şu dönemde voleybola yeni başlayan bir oyuncunun iyi düzeyde voleybol oynayabilmesi için belirli bir süreç ve sistemli bir eğitime gereksinimi vardır (Vurat, 2000).

Öğretmenlere ve antrenörlere, mini voleybol öğretimi fırsatı sunmak çocuğun eğitimi açısından önemlidir. Eğitimcilerin içinde buldukları çevreye ve kültüre uyarlayabileceği öğretici faaliyetlere yönelik tavsiyeler verme amacı taşımaktadır (Chiappini & Polidori, 2009).

Geleneksel voleybolun daha küçük bir versiyonu olan mini voleybol, daha küçük bir sahada daha düşük bir filede ve daha az oyuncu ile oynanır. Oyun hızlı tempolu ve eğlencelidir, oyuncuların reflekslerini ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Mini voleybol, genellikle okullarda, plajlarda ve kampüslerde popülerdir ve küçük yaş grupları ve her yetenek seviyesinden insanlar için uygundur.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., gizem4kaya@gmail.com, ORCID iD: 0009-0002-7117-4924

² Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., ahmetgonener123@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-3766-1016

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., syd.dmrl@gmail.com, ORCID iD: 0009-0009-0383-1823

⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., gulcinszn@gmail.com, ORCID iD: 0009-0008-6992-3563

lar yapılmalıdır. (Gonener, 2021)

- Grup dinamikleri üzerine rehberlik yapıp homojen gruplar oluşturulmalıdır.
- Grup çalışmalarının yaygınlaştırılması için iş birliğine dayalı çalışmalar teşvik edilmelidir.
- Kullanılan yöntem ve tekniklerde eğlenceli oyunlar ve etkileşimli aktivitelerin yer alması sağlanmalıdır. Oyunlarda kullanılacak materyaller öğrencilerin ilgisini çekecek nitelikte olmalıdır.

KAYNAKLAR

- Bengü, M. (1983). *Voleybol*. İstanbul: Adam Yayıncılık
- Bilen, M. (2006). *Planlamadan Uygulamaya Öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Çelenk, B. (2013). *Voleybol Oyun Kuramı ve Uygulamaları*. Ankara: Spor Yayınevi
- Chiappini, A. & Polidori, F. (2009). *Mini Voleybol El Kitabı 1*. Ankara: Türkiye Voleybol Federasyonu Yayınları
- Çöndü, A. (2004). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri* (2. baskı). Ankara: Nobel Yayın
- Demirci, A. (2006). *İlköğretimde Beden Eğitimi Uygulamaları (1. Baskı)* içinde (s.32 – 43). İstanbul: Değişim Yayınları
- Demirel, Ö. (1996). *Genel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Usem Yayıncılık
- Demirel, Ö. (2003). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme* (5. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Demirhan, G. (1999). *İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı*. Ankara: MEB
- Erden, M. (1997). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. İstanbul: Alkım Yayınevi
- Erşahan, O. (2016). *Yapılandırmacı Yaklaşımı Temel Alan Etkileşimli Video Öğretim Yönteminin 7. Sınıf Öğrencilerinin İş ve Enerji Konusu İle İlgili Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenmelerine Etkisi*. (Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü , Doktora Tezi, s.7)
- Gonener, U. (2021). Çocuklarda Antrenman ve Kardiyovasküler Sistem. Ahmet Gönener & Utku Gönener (Ed.), *Çocuk ve Spor* içinde (s. 77). Konya & İstanbul: Çizgi Kitabevi
- Karakaya, V. ve ark, (2001). Cimnastikte Çember Becerisinin Öğretiminde Komut ve Alıştırma Yöntemlerinin Erişliye Etkisi, *11. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu*, 21-23 Aralık, Bursa, s:322-331.
- Küçükahmet, L. (2009). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (23. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MEB. (2012).10. *Sınıf spor ders kitabı*. Ankara
- Nebioğlu, D. (2006). *Beden Eğitimi Dersi Genel Esasları ve Planlaması Denetimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Schmidt, R.A. & Wrisberg, C.A. (2013). *Motor Learning & Performance* (5th Edition). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Tan, Ş. (2005). *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- TVF (2024). *Resmi Voleybol Oyun Kuralları*. (01/05/2024 tarihinde https://www.tvf.org.tr/_dosyalar/MHGK_Belgeler/2021-2024_resmi_voleybol_oyun_kurallari.pdf adresinden ulaşılmıştır).
- Yavaş, M. ve İlhan, A. (1996). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Bursa: Melisa Matbaacılık
- Yıldıran, İ. & Yetim, A. (1996). Ortaöğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Üniversitesi BESYO Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (3).

BÖLÜM 4

SPORDA TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI VE GÜNCEL ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ

*Makbule ATALI¹
Kürşad ŞERTBAŞ²*

GİRİŞ

Günümüzde iş dünyasının sürekli değişen ve gelişen dinamikleri, rekabetin artmasıyla birlikte, kalite yönetimi kavramı önemini giderek daha belirgin hale getirmiştir. Bu bağlamda, pek çok işletme, kurum ve kuruluşlar ile çalışanlar için ‘kalite’ artık vazgeçilmez bir öncelik haline gelmiştir (Özdemir & Bindeden, 2017; Emgin, 2006). Toplam kalite yönetimi, ilk ortaya çıktığında belki de yeterince değer verilmeyen bir yaklaşım olmasına rağmen, günümüzde işletmelerin başarısı için kritik bir unsur olarak kabul edilmektedir (Özdemir & Bindeden, 2017).

Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesi, bir kuruluş içinde sürekli iyileştirmenin mümkün olduğuna dayanmaktadır ve bu felsefi yaklaşımla insan odaklı ve müşteri odaklıdır. Başarıya ulaşmak için, kuruluş içindeki tüm bireylerin katılımını sağlanması gerektiğini ve müşteri geri bildirimlerini dikkate alınması gerektiğini savunmaktadır (Miller & Cangemi, 1993). Müşteri memnuniyetini maksimum seviyeye çıkarmayı hedefleyen ve örgütün tüm fonksiyonlarında sürekli gelişimi teşvik eden çağdaş bir yönetim yaklaşımı olan Toplam Kalite Yönetimi (TKY); günümüz rekabet koşullarında bir rekabet avantajı sağlama aracı olarak kabul edilmektedir (Özdemir & Bindeden, 2017).

¹ Öğr. Gör., Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD, makbule.atali@kocaeli.edu.tr , ORCID iD: 0000-0003-2079-8833

² Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü kursad.sertbas@kocaeli.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-5800-0439

KAYNAKLAR

- Abbasaliyev, S. (2020). *Öğretim üyelerinin algılarına göre yükseköğretimde toplam kalite yönetiminin değerlendirilmesi üzerine bir çalışma*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sam-sun.
- Aksu, A. (2015). *Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünün toplam kalite yönetimine geçiş sürecinde personel yaklaşımının incelenmesi: Kahramanmaraş ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Alaattinoğlu, Z. S. (2018). *Medya sektöründe spor tartışma programlarının hazırlanması üzerine kalite fonksiyon göçeriminin uygulanabilirliğinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Alioğlu İ. (2014). *Sporcu velilerinin kalite algısına etki eden faktörlerin belirlenmesi: Trabzonspor futbol okulları örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Anlatıcı, B. & Biçer, T. (2019). Beş yıldızlı otel sağlıklı yaşam merkezlerinin, hizmet kalitesi ve fiyatlarının üyelerin üyelik yenileme eğilimlerindeki rolü. *Eurasian Research in Sport Science*, 4(1), 18-33.
- Atalı, L., & Sekban, G. (2018). Buz Hokeyi Dünya Şampiyonası Seyircilerinin Etkinliğe Yönelik Kalite Algısı (U18-DIV III-Group B-Türkiye-2014). *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (35), 193-206.
- Bahçe, A. & Zorba, E. (2021). Total quality management in sports: bibliometric examination of the last 20 years in Turkey. *Sportmetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, Vol. 19, No. 1, 90-98 ref. 15 ref.
- Bahçe, A. & Zorba, E. (2021). Sporda toplam kalite yönetimi: Türkiye'de son 20 yılın bibliyometrik incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(1), 90-98.
- Bahçe, A. (2019). *Spor kulübü yöneticilerinin toplam kalite yönetimi ilkelerine bakış açılarının incelenmesi (Muğla ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Bashan, A. & Kordova, S. (2021). Globalization, quality and systems thinking: integrating global quality management and a systems view. *Heliyon*, 7(2).
- Basım, N. H. & Argan M. (2009). *Spor yönetimi*. Ankara: Detay yayıncılık
- Başoğlu, S. (2017). *Kamu kurumlarında TKY uygulamaları: Ankara Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü TKY uygulaması*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- BJK. https://bjk.com.tr/tr/haber/30778/uefa_tff (Erişim Tarihi: 10.05.2024).
- De Knop, P., Hoecke, J. V. & De Bosscher, V. (2004). Quality management in sports clubs. *Sport Management Review*, 7(1), 57-77.
- Demir, A. & Sertbaş, K. (2018). Total quality management applications in sports and an application on Kocaeli amateur sports club federation sports clubs. *In SHS Web of Conferences*, (Vol. 48, p. 01018). EDP Sciences.
- Emgin, Ö. (2006). Kalite yönetimi'nde bir model: EFQM (European Foundation For Quality Management) Mükemmellik Modeli. *Mevzuat dergisi*. Yıl, 9.
- Erdoğan, S. E. (2013). *Sporda kalite yönetimi Beşiktaş örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Güven A. (2021). *Toplam Kalite Yönetimine Geçiş Sürecinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Personelinin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi: Mersin Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Kaban, İ. & Üzümlü, H. (2022). Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kurumsal Hizmet Kalite Algılarının İncelenmesi. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 93-103.
- Kalfa M. (2013). *Avrupa Birliği Ortak Değerlendirme Çerçevesiyle Kamu Kurumlarında Kalite Yönetiminin Öz Değerlendirmesi*. Doktora Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karakuş, G. (2021). Kobi'lerde Iso 9001 Kalite Yönetim Sistemi Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunların Tespitine Yönelik Nitel Bir Araştırma. *Verimlilik Dergisi*, (4).

- MAJEED, I. N. (2022). *Karabük Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Çalışanlarının İş Tatminlerinin Toplam Kalite Standartları Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Enstitüsü, Karabük.
- Miller, R. L. & Cangemi, J. P. (1993). Why Total Quality Management Fails: Perspective of Top Management. *Journal of Management Development*, 12(7), 40-50.
- Mohsen, G. A., Hasan, B. B., & Allawi, H. M. (2021). Total Quality Management (TQM) and Sports (Development, Concepts and Definitions). *Indian Journal of Forensic Medicine & Toxicology*, 15(4), 1211-1216.
- Murathan, T. & BİLGİÇ, N. (2022). Spor Hizmetlerinde Toplam Kalite Yönetimi. *Diyalektolog-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, (30).
- Nacar, E., Şimşek, A. & Devecioğlu, S. (2019). A Study About Service Quality, Customer Satisfaction And Customer Loyalty In Fitness Centers. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Sayı: 88, s. 42-52
- Neuman, W. L. (2010). Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar. (Çev. Özge, S). Yayın Odası Yayınları.
- Oktay, G. (2019). Evaluation Of The Perceived Quality Of Service In Sport Fitness Centers According To Some Variables. *European Journal of Physical Education and Sport Science*. Vol 5, No 11
- Özdemir, K. & Bindsen, M. A. (2017). Sporda Toplam Kalite Yönetimi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (35), 175-183.
- Baytöre Özdemir, S. (2015). *Amatör spor kulüplerinde kalite yönetim sistemlerinin incelenmesi ve bir model önerisi (Kocaeli ili örneği)*. Yüksek lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Sirvanci, M. B. (2004). Critical issues for TQM implementation in higher education. *The tqm magazine*, 16(6), 382-386.
- Taşdemir, B. (2015). *Fitness merkezlerinde üye beklentileri üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- TFF. <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=687&ftxtID=11612> (Erişim Tarihi: 10.05.2024)
- Van Hoecke, J. & De Knop, P. (2006). Development of a relevant quality system for gymnastics clubs: An application of the principles of total quality and service management in traditionally organised sport. *International Journal of Sport Management and Marketing*, 1(4), 359-377.
- Yavaşer, G. & Yurtsızoğlu, Z. (2022). Sporcuların Spor Hizmetlerine Yönelik Algı ve Beklentilerinin Araştırılması (İğdir İl Örneği). *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 133-148.
- Yetim, A. A. (Edt.) (2019). *Yönetim ve spor*. Ankara: Gazi Kitabevi
- Yıldız, M. (2013). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun Toplam Kalite Yönetimi Bakımından Değerlendirilmesi (Fırat Üniversitesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

BÖLÜM 5

İLKOKUL VE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN MOTOR GELİŞİME ETKİSİ VE AİLE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Filiz BEKTAŞ¹

Sultan YAVUZ EROĞLU²

GİRİŞ

Hareket çocuklar için temel ihtiyaçtır. Çocuklar doğumdan itibaren çevresi ile ilişkiyi hareketler ile kurarlar. Normal gelişim gösteren çocuklar gelişim sürecinin belli aşamalarında belirli motor becerileri kazanırlar, bireysel farklılıklarla, kalıtım çevre gibi faktörlerin etkisi ile becerilerin kazanılmasında süreler farklılaşabilir. Motor beceriler çocuğun bağımsız hareket etmesini, kendini ve çevreyi keşfetmesini, sosyal ilişkiler kurabilmesini sağlar. Motor gelişim diğer tüm gelişim alanlarını etkiler. Motor gelişimin diğer gelişim alanlarını etkilediği gibi diğer gelişim alanları da motor gelişimi etkileyebilir.

İçinde bulunduğumuz 21.yüzyıl yani teknoloji çağı, okul öncesi çocuklar da dâhil olmak üzere tüm insanları olumsuz etkilemektedir. Her geçen zaman daha da hareketsizleşen tembelleşen bir toplumla karşı karşıya kalıyoruz. Bunun önüne geçebilmenin en önemli yolu da insanlara hareket etmenin, fiziksel aktivitelerin önemini anlatabilmek ve onları teşvik etmektir. Bu da en temelden yani okullardan ve ilk kademe olan okul öncesi kademesinde başlamak ile mümkündür. Okul öncesi dönemde beden eğitimi derslerinde denge, esneklik, kuvvet gibi motor becerinin kazandırılmasına yönelik çalışmalara yer verilmesi çocukların tüm gelişim alanları için önemlidir.

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Bahçeşehir Koleji, filiz.bektas@bahcesehir.k12.tr, ORCID iD: 0000-0001-5623-5755

² Doç. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, s.yavuzeroglu@alparslan.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-5875-2836

daha ileri durumda olmalarını sağlamaktadır diyebiliriz. Nitekim yapılan çalışmalar incelendiğinde ve çalışmada elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda, devlet okulunda eğitim gören çocukların okul dışındaki sosyal çevrenin etkisi ile motor gelişimini desteklerken özel okula giden çocukların motor becerilerini daha çok okulda geliştiriyor olması beden eğitimi dersinin ve dersin beden eğitimi öğretmeni tarafından bilinçli olarak işleniyor olmasının motor beceri üzerinde önemli düzeyde etkili olduğunu göstermektedir.

KAYNAKLAR

- Aksu, A. (2017). *Özel Okul ve Devlet Okulunda Okuyan Öğrencilerin Antropometrik ve Temel Motorik Özelliklerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Bozkurt, E., Göral, K. (2021). Çocuklarda antropometrik özellikler ve fiziksel uygunluk parametreleri yüzme performansı ile ilişkili midir? *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, 137-151.
- Kıldan, O. (2012). Okul öncesi eğitimin amacına ilişkin öğretmen ve veli görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, 135-150.
- Orhan, R. (2019). Çocuk gelişiminde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 9, Sayı 1, 157-176.
- Şimşek, Y. (2018). *Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin vücut kompozisyonları ve bazı fiziksel parametrelerin farklarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Taşkın, C., Karakoç, Ö. (2015). Futbolcu çocuklarda seçilmiş motorik özellikler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, Cilt 6, Sayı 2, 101-107.

BÖLÜM 6

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI

Gülçin KAVI¹

Gizem KAYA²

Şeyda GÜMÜŞ³

Ahmet GÖNERER⁴

GİRİŞ

İnsanoğlunun değişmez parçası olan oyun, çocukların dünyayı tanımalarına olanak sağlamaktadır. Oyun; gelecek için kullanıldığında tahmin etme, yordama, yorumlama etkinliği olarak kullanılırken günümüz için ise bir baş etme etkinliği olarak yorumlanmaktadır. Oyun, insanlık tarihi boyunca bireyi tanımlayan bir etkinliktir (Göncü, 2018).

Geçmişten günümüze birçok araştırma yapılmış olup oyunun birden fazla tanımı bulunmuştur. Oyunun kültürler arası aktarımı sağladığı ve insan için çok önemli bir etkisi olduğu kabul görmüştür. Ayrıca kültür ve toplum içinde oyunun çok önemli bir yeri olduğu belirtilmiştir (Huitinga, 1938). Oyunun kendine has, kesinlik bildirmeyen kuralları ve kültürleri vardır. Oyun, çocukların yaşamında elde ettiği deneyimleri ve çevresinde gördüklerinden öykünerek ifade ettikleri davranışların hepsini kapsamaktadır. Bu çerçevede de ortaya oyun terimi çıkmaktadır (Arslan & Bulgu, 2010; Sağlam & Aral, 2016).

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., gulcinszn@gmail.com, ORCID iD: 0009-0008-6992-3563

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., gizem4kaya@gmail.com, ORCID iD: 0009-0002-7117-4924

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor AD., syd.dmr@gmail.com ORCID iD: 0009-0009-0383-1823

⁴ Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ahmetgonener123@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-3766-1016

- Oyunlara ait sahalar (futbol, voleybol, basketbol, tenis...) planlanabilir.
- Oyun günü/günleri planlanarak oyun festivalleri düzenlenebilir.
- Oyunların kuşaklar arası aktarımı sağlanabilir. Dede-torun oyun günü, anne-çocuk oyun günü, baba-çocuk oyun günü, nine-çocuk oyun günleri düzenlenebilir.

KAYNAKLAR

- Aly Amer, M.M. (2019). *Tüm çocuklar için oyun alanları tasarlamak: arlington, teksas şehri için her şey dahil macera oyun alanı* (Doktora tezi).
- And, Metin (2007). *Oyun ve bugü, Yapı Kredi Yayınları*, İstanbul, s.37.
- Arslan, A. (2017). Geçmişten günümüze uzanan süreçte oyun ve oyuncaklardaki farklılaşmanın incelenmesi (Sivas İli Örnekleme). *International e-Journal of Educational Studies*, 1 (2), 69-87.
- Arslan, A. & Dilci, T. (2018). Çocuk oyunlarının çocukların gelişim alanlarına yönelik etkilerinin geçmiş ve günümüz bağlamında incelenmesi (Sivas İli Örnekleme). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(1), 47-59.
- Aytaş, G. & Uysal, B. (2017). Oyun kavramı ve sınıflandırılmasına yönelik bir değerlendirme. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 675-690.
- Bekmezci, H. & Özkan, H. (2015). Oyun ve oyuncağın çocuk sağlığına etkisi. *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Dergisi*, 5(2), 81-87.
- Canlı, G. A. (2014). *Gelişen dünyada çağdaş çocuk oyun alanları*. Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Chalid, İ., Kâmil, A. I. & Meliza, R. (2021). Ethnographic study on the existence of traditional game in lhokseumawe city. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 495, 252-256.
- Cihan M. (2006). John locke ve eğitim. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 173-178.
- Coban, B., Karademir, T., Acak, M., et al. (2010). The emotional intelligence of students who are sitting a special-ability examination. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 38(8), 1123-1134.
- Çakırer Özservet, Y. (2015). Çocuk dostu belediyeçilik. *İller ve Belediyeler Dergisi*, 1(802), 38-43.
- Çoban, B. (2006). Okul öncesi eğitimde eğitsel oyunlar: Oyunlar-rontlar-saymacalar-şiiirler. *Nobel*.
- De Mause, L. (1976) *The history of childhood*. New York: *Souvenir Press*.
- Erkut, Z., Balcı, S. & Yıldız, S. (2017). Tarihsel süreç içinde çocuk. *Çocuk ve Medeniyet Dergisi*, 2(3), 17-28.
- Gökşen, C. (2014). Oyunların çocukların çocuklarına katılımları ve gaziantep çocuk oyunları. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (52), 229-259.
- Göncü, S. (2018). Kullanımlar ve doyumlar yaklaşım çerçevesi ve kuşağının whatsapp kullanımı üzerine bir inceleme. *TRT akademisi*, 3 (6), 590-612.
- Gümüştaş, N. (2010). *Geleneksel çocuk oyunlarından çağdaş eğitimde yararlanılması*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaytez, N. & Durualp, E. (2014). Türkiye'de okul öncesinde oyun ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(2), 110-122.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N. & Kök, M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 324-342.
- Kolcu, Ş. (2014). *Farklı bilişsel tempodaki çocukların oyun davranışlarının ve ekran ilişkilerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Mesleki eğitim ve öğretim sisteminin güçlendirilmesi projesi (MEGEP)(2007), *Çocuk Gelişimi ve*

- Eğitimi*, Oyun Etkinliği-I, MEB, Ankara, s. 5.
- Ökcün-Akçamuş, M. (2019). *Oyun Öğretimi 1 – Oyunun Tarihçesi*. Erişim Tarihi: 20.04.2019, <https://docplayer.biz.tr/106097181-Oyun-ogretimi-1-oyunun-tarihcesi-drmeral-cilem-okcun-akcamus.html>.
- Önder, B. A. (2021). Reklam kampanyalarında etkileşimli iletişimin silahı: Oyunlaştırma. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 1-40
- Özmutlu, İ. & Eroğlu, B. (2019). Çocuk ve oyun. Umut Canlı, Cüneyt Taşkın ve Çalık Veli Koçak (Ed.), *Çocuklar İçin Spor Eğitimi* içinde (s. 189-220). Ankara: Gazi.
- Özyürek, A. (2019). Yakın geçmişte çocukların oynadıkları oyun ve oyuncaklar. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (37), 105-119.
- Pyle, A. and Daniels, E. (2015). Using a picture book to gain assent in research with young children. *Early Child Development and Care*, 1-15.
- Sağlam, M. & Aral, N. (2016). Tarihsel süreç içerisinde çocuk ve çocukluk kavramları yer alır. *Çocuk ve Medeniyet*, 1 (2), 43-56.
- Sezgin, S. (2016). *İnsan ve Oyun: Oyunların Dünü, Bugünü, Yarını*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, Çanakkale.
- Tuğrul, B. (2018). Oyunun gücü. Ayşe Belgin Aksoy (Ed.), *Çocuk ve Oyun* içinde (s.12-31). Ankara: Hedef.
- Tuğrul, B. & Metin, Ö. (2006). Çocukların oyun oynama hakkı.3. *Uluslararası Çocuk ve İletişim Kongresi Kitabı*, (s. 195-202) içinde. İstanbul.
- Tuğrul, B., Ertürk, G., Özen, Ş. ve ark. (2014). Oyunun Üç Kuşaktaki Değişimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 27, 1-16.
- Türkoğlu, B., & Uslu, M. (2019). Oyun temelli bilişsel gelişim programının 60-72 aylık çocukların bilişsel gelişimine etkisi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (6), 50-68.
- Vatandaş, S. (2020). Oyun ve oyuncak: Teknolojik ve toplumsal dönüşüm sürecinde oyun ve oyuncakın anlamsal ve işlevsel değişimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 11(28), 913-930.
- Yılmaz, M. ve Erduran, N. (2015). *Oyun Dünyam Dünyam Oyun: Çocuk Oyunları El Kitabı*. Ankara: Eğiten Kitap.

BÖLÜM 7

ASKERİ PENTATLON

Veli KAYA¹
Ömer AYGÜN²

GİRİŞ

Antik Olimpiyat Oyunlarının 18. edisyonundan itibaren bulunan pentatlon, tarihte ilk birleşik atletizm disiplini. Pentatlonun beş disiplini şunlardır: Cirit atma, Disk atma, Uzun atlama, Koşu ve Güreştir. Askeri pentatlon, yüksek fiziksel yük ve karmaşık, uzun bir hazırlık dönemi ile karakterize edilen askeri uygulamalı bir spordur. Sporcuları eğitme süreci çok yönlü ve hacimlidir (Bâiştan 2021).

Çeşitli mesleki özelliklerin geliştirilmesinde rekabetçi etkinlikler ve farklı spor dallarındaki yarışmaların kullanılması, askerleri (öğrencileri, gelecekteki subayları) daha fazla zorlukla başa çıkmaya teşvik eder. Bu bağlamda, cesaret, kararlılık, disiplin ve zafer isteğiyle hareket etmeyi teşvik ederler (Borodin, 2005; Popovich & Afonin, 2011).

Farklı sporların kullanılmasının ana nedenlerinden biri, özellikle farklı arazi koşullarında ve askeri mühimmatla birlikte karmaşık alanlarda, askerlerin, öğrencilerin ve gelecekteki subayların yüksek düzeyde profesyonel hazırlığını elde etmek için umut verici bir yöntem olarak kabul edilmesidir (Kljus 2020).

Askeri pentatlonun bir güç olarak kullanılması, ordunun hazırlanmasında önemli bir mücadele gerektirir. Bu süreç, personelin hareket kabiliyetlerini duygusal durumlarından bağımsız olarak geliştirecek, temel motor becerilerini artıracak ve sürpriz bir şekilde hareket eden dağınık bir düşmanla savaşmak için asimetrik araçlar ve prosedürler kullanarak üstünlük sağlayacaktır.(Sibiu 2019). Antik Olimpiyat Oyunları'nın ilk edisyonu, M.Ö. 776'da Yunanistan'ın Atina şehrinde gerçekleşti (Zarnowski, 2013).

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor AD., velimustafakaya@gmail.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversite, Beden Eğitimi ve Spor AD., o.aygun30@gmail.com

vizyonunu ve daha da önemlisi modern savaş alanının gereksinimlerini karşılayan ve pentatlet liderleri geliştirecek sistemleri uygulamalıdır.

Sonuç olarak, askeri pentatlon dersleri, öğrencilere savaş alanında başarılı olabilmeleri için gerekli olan fiziksel, zihinsel ve ahlaki yetenekleri kazandırmak için önemli bir rol oynamaktadır. Bu dersler, gelecekteki askeri liderlerin ve personelin etkili ve yetkin olmalarını sağlamak için kritik bir bileşendir.

KAYNAKLAR

- Cohal, D.C. (2019). *The-History-of-Pentathlon-Competitions [Makale]. International Conference Knowledge-Based Organization*, "Lucian Blaga" University, Sibiu, Romania. <https://sciendocom/article/10.2478/kbo-2019-0087?content-tab=abstract>
- Okhrimenko, I. Pavlyk, O., Tomenko O. et al. (2021). *Dynamics of Indicators of Cadets' Physical Development and Functional Status during Pentathlon*.
- Băițan, G. F. (2021). The Advantages Of Using The Military Pentathlon In Preparation For Military Combat. *Bulletin Of "Carol I" National Defence University*.
- Lenart D, Romanchuk S, Andres A, et al. (2019). Optymizatsiya navchalno-treuvialnoho protsesu viyskovykh pyatybortsiv v umovakh nedostatnoho navchalno-material'noho zabezpechennya [Optimization of the educational and training process of military pentathletes in the conditions of insufficient educational and material support]. *Visnyk Kamyanets-Podilskoho nats u-tu imeni Ivana Ohiyenka. Seriya: Fizychno vykhovannya, sport i zdorov'ya lyudyny. [Ukrainian]*. doi: 10.32626/2227-6246.2019-13.40-45
- Lototsky I., & Andres A. (2021). Lessons of Coursants of Military Pentathol. *Society. Integration. Education*.
- Korobeynikov, G., Korobeinikova, L., Mytskan, B. et al. (2017). Information processing and emotional response in elite athletes. *Journal of Martial Arts Anthropology*, 17(2), 41-50. doi: 10.14589/ido.17.2.5
- Romanchuk, S., Sliusarchuk, V., Mazur, V. et al. (2020). *The Effect of Training in Military Pentathlon on the Physiological Characteristics of Academy Cadets*.
- Borodin, Y.A. (2005). Analysis of the effectiveness of mass sport activity in the universities of the Ministry of Defense of Ukraine and ways of its enhancement. *Pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical training and sports*, 3, 62-63.
- Afonin, V.N., & Semenova, O.E. (2012). On the issue of improving the professionally applied physical training of servicemen. International Scientific conference "Physical Culture: Scientific Problems of Sports Activity" (91-96), Kishinev
- Later Promoted To The Rank Of Colonel And Elected President Of The International Military Sports Council (CISM). (1972).
- CISM. CISM Naval Pentathlon (2020). <https://www.milспорт.one/sports/cism-disciplines-world-level-sport/naval-pentathlon>
- CISM Military Aeronautical Pentathlon (2017). <https://www.milспорт.one/sports/cism-disciplines-world-level-sport/aeronautical-pentathlon>
- CISM Military Pentathlon (2017). <https://www.milспорт.one/sports/cism-disciplines-world-level-sport/aeronautical-pentathlon>

BÖLÜM 8

KADIN VOLEYBOLCULARDA ÖN ÇAPRAZ BAĞ YARALANMASI

*Emre ÖLMEZ¹
Utku GÖNENER²
Yunus İLGEN³*

GİRİŞ

Ön çapraz bağ (ÖÇB) yaralanmaları kadın sporcularda en sık görülen ve zayıflatıcı diz yaralanmaları arasındadır. Bu yaralanmaların profesyonel sporcularda yıllık görülme sıklığı %0,21 ila 3,67 iken genel popülasyonda bu oran %0,03'tür (Moses & ark., 2012). Profesyonel sporcularda ön çapraz bağ yaralanmaları, oyundan kaybedilen zaman, yaralanma öncesi fonksiyon düzeyine geri dönüşün düşük olması ve spor aktivitesine devam edildikten sonra eşzamanlı diz yaralanmalarının artan riski nedeniyle kariyeri tehdit edici olabilir (Ardern & ark., 2014).

Erken dönemdeki fiziksel ve psikolojik morbiditeye ek olarak, bu yaralanmalar aynı zamanda daha sonraki yaşamda diz osteoartriti gelişme riskinin artmasıyla da ilişkilidir (Mancino & ark., 2023). ÖÇB yaralanmalarının büyük çoğunluğu temassız pivot yaralanmasından kaynaklandığından, risk faktörlerinin belirlenmesi ve uygun önleyici stratejilerin geliştirilmesi, bu yaralanmaların hasta, spor kurumu ve sağlık sistemi üzerindeki yükünün azaltılmasına yardımcı olabilir. Ayrıca yüksek antrenman yüklerine yanıt olarak kaslarda, tendonlarda ve kemiklerde adaptasyonların meydana geldiği, bu spesifik adaptasyonların performans için faydalı olmayabileceği ve artan yaralanma riskiyle ilişkili olabi-

¹ Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, emreolmez540@gmail.com, ORCID iD: 0009-0007-4984-4166

² Dr. Öğr. Üyesi, Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, gonener.utku@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-6152-3353

³ Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, yunusilgen@hotmail.com, ORCID iD: 0009-0006-5149-8728

Diz yaralanmaları, özellikle ön çapraz bağ yaralanmaları, voleybolcularda önemli bir sağlık sorunu teşkil etmektedir. Artan diz valgus açısı , ayak bileği dorsifleksiyon esnekliğinde azalma ve yoğun eksantrik yüklenme, bu yaralanmaların önemli nedenleridir. Antrenman yoğunluğunun azaltılması, uygun zemin seçimi ve nöromüsküler kontrol programlarının diz yaralanmalarını önüne geçmede etkili olabilmektedir. Ayrıca, core eğitim programlarının da etkili olabileceği belirtilmektedir.

Kadınlarda ön çapraz bağ yaralanmalarının sıklığı ve fazlalığı yapılan çalışmalarla görülmektedir. Bu ciddi sakatlığı önlemede antrenörlerin ve sporcuların ortak bilinçle hareket edip, bu ve diğer sakatlık önleme programlarını planlı ve düzenli bir şekilde uygulamaları gerekmektedir.(akselarasyon, deselerasyon, denge, kuvvet pliometrik çalışmalar) Sakatlığın sporcuda yarattığı travma, rehabilitasyon süreçlerinin uzunluğu ve tekrar sakatlanma riskinin de göz önünde bulundurulması sporcunun belki de sporu bırakması eşliğine getireceği unutulmamalıdır.

Artan kız sporcu sayısı ÖÇB sakatlık potansiyeli artışını da birlikte getirebilir. Bu sebeple, önleme çalışmalarıyla sakatlığa neden olan faktörlerin önüne geçilmesi hedeflenmelidir.

KAYNAKLAR

- Allen C.R., Wong E.K., Livesay G.A., et al. (2000). Importance of the medial meniscus in the anterior cruciate ligament-deficient knee. *J Orthop Res.*;18(1):109–115. doi: 10.1002/jor.1100180116.
- Arden C.L., Taylor N.F., Feller J.A., et al (2014) Fifty-five per cent return to competitive sport following anterior cruciate ligament reconstruction surgery: an updated systematic review and meta-analysis including aspects of physical functioning and contextual factors. *Br J Sports Med.* 48(21):1543–1552. doi: 10.1136/bjsports-093398.
- Baugh C. M., Weintraub G. S., Gregory A. J., et al. (2018). Descriptive epidemiology of injuries sustained in National Collegiate Athletic Association men's and women's volleyball, 2013-2014 to 2014-2015. *Sports Health*, 10(1), 60–69. doi:10.1177/1941738117733685
- Boden B.P., Torg J.S., Knowles S.B., et al (2009) Video analysis of anterior cruciate ligament injury: abnormalities in hip and ankle kinematics. *Am J Sports Med.* ;37(2):252–259. doi: 10.1177/0363546508328107.
- Chappell J.D. & Limpisvasti O., (2008). Effect of a Neuromuscular Training Program on the Kinetics and Kinematics of Jumping Tasks. *The American Journal of Sports Medicine*: 36:1081-1086
- Colak, T., Bamaç, B., Gönener, A., et al. (2005). Comparison of nerve conduction velocities of lower extremities between runners and controls. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 8(4), 403-410.
- Davarinos N., O'Neill B.J., & Curtin W. A., (2014). Brief History of Anterior Cruciate Ligament Reconstruction. *Advances in Orthopedic Surgery*. *Advances in Orthopedic Surgery*, Article ID 706042
- Dedinsky R., Baker L., Imbus S., et al (2017). "Exercises That Facilitate Optimal Hamstring and Quadriceps Co-Activation to Help Decrease Acl Injury Risk in Healthy Females: A Systematic

Review of the Literature

- DeFroda S.F., Bokshan S.L., Worobey S., et al (2019). Oral contraceptives provide protection against anterior cruciate ligament tears: a national database study of 165,748 female patients. *Phys Sportsmed.* 2019;47(4):416–420. doi: 10.1080/00913847.1600334.
- Dienst M., Burks R.T., & Greis P.E., (2002). Anatomy and biomechanics of the anterior cruciate ligament. *Orthop Clin North Am.* ;33(4):605–620. doi: 10.1016/s0030-5898(02)00010-x. PMID: 12528904
- Dragoo J.L., Castillo T.N., Braun H.J., et al (2011). Prospective correlation between serum relaxin concentration and anterior cruciate ligament tears among elite collegiate female athletes. *Am J Sports Med.* ;39(10):2175–2180. doi: 10.1177/0363546511413378.
- Erkan Özalp, (2024). Voleybol yaralanmaları ve önleyici yaklaşımlar: Bir derleme makalesi. *Burdur Mehmet Akif Ersoy University Journal of Sport Sciences*, Volume: 2 Number:1
- Ferretti A., Papandrea P., Conteduca F., (1990). Knee injuries in volleyball. *Sports Med.* Aug;10(2):132-8. doi: 10.2165/00007256-199010020-00006. PMID: 2396052.
- Flynn R.K., Pedersen C.L., Birmingham T.B., et al. (2005). The familial predisposition toward tearing the anterior cruciate ligament: a case control study. *Am J Sports Med*; 33:23-28.
- Getgood A.M.J., Bryant D.M., Litchfield R., et al. (2020). Lateral extra-articular tenodesis reduces failure of hamstring tendon autograft anterior cruciate ligament reconstruction: 2-year outcomes from the STABILITY study randomized clinical trial. *Am J Sports Med.* 2020;48(2):285–297. doi: 10.1177/0363546519896333.
- Griffin, L. Y., Albohm, M. J., Arendt, E. A., et al. (2006). Understanding and preventing noncontact anterior cruciate ligament injuries: A review of the Hunt Valley II meeting, January 2005. *American Journal of Sports Medicine*, 34(9), 1512-1532. doi:10.1177/0363546506286866
- Hashemi J., Chandrashekar N., Mansouri H., et al. (2010). Shallow medial tibial plateau and steep medial and lateral tibial slopes: new risk factors for anterior cruciate ligament injuries. *Am J Sports Med.* 38(1):54–62. doi: 10.1177/0363546509349055.
- Herzberg S. D., Motu'apuaka M.L., Lambert W., et al (2017). The effect of menstrual cycle and contraceptives on ACL injuries and laxity: a systematic review and meta-analysis. *Orthop J Sports Med.* ;5(7):2325967117718781. doi: 10.1177/2325967117718781.
- Hirst S.E, Armeau E., & Parish T., (2007). Recognizing Anterior Cruciate Ligament Tears in Female Athletes, What every primary care practitioner know. *The Internet Journal of Allied Health Sciences and Practice.* Jan, Volume; 5 Number; 1
- Huang Y.L., Jung J., Mulligan C.M.S., et al (2020). A majority of anterior cruciate ligament injuries can be prevented by injury prevention programs: a systematic review of randomized controlled trials and cluster: randomized controlled trials with meta-analysis. *Am J Sports Med.* ;48(6):1505–1515. doi: 10.1177/0363546519870175.
- Moses B., Orchard J., & Orchard J., (2012). Systematic review: Annual incidence of ACL injury and surgery in various populations. *Res Sports Med.* 20(3–4):157–179. doi: 10.1080/15438627.2012.680633.
- Hewett T.E., Myer G.D., Ford K.R., et al. (2005). Biomechanical measures of neuromuscular control and valgus loading of the knee predict anterior cruciate ligament injury risk in female athletes: a prospective study. *Am J Sports Med.* 33(4):492–501. doi: 10.1177/0363546504269591.
- Kamien P.M., Hydrick J.M., Replogle W.H., et al (2013). Age, graft size, and Tegner activity level as predictors of failure in anterior cruciate ligament reconstruction with hamstring autograft. *Am J Sports Med.* 2013;41(8):1808–1812. doi: 10.1177/0363546513493896
- Kutaish H., Cantivalli A., Duthon V., et al. . (2022). Lésions du ligament croisé antérieur chez la femme [Rupture of the anterior cruciate ligament in women]. *Rev Med Suisse* Jul 20;18(790-2):1449-1454. French. doi: 10.53738/REVMED.2022.18.790-2.1449. PMID: 35856512.
- Krosshaug T., Nakamae A., Boden B.P., et al. (2007). Mechanisms of anterior cruciate ligament injury in basketball: video analysis of 39 cases. *Am J Sports Med*, 35(3):359–367. doi:

- 10.1177/0363546506293899.
- Krosshaug T., Steffen K., Kristianslund E., et al. (2016). The vertical drop jump is a poor screening test for ACL injuries in female elite soccer and handball players: a prospective cohort study of 710 athletes. *Am J Sports Med.* 44(4):874–883. doi: 10.1177/0363546515625048.
- Larwa J., Stoy C., Chafetz R.S., et al. (2021). Core stability, and dynamic knee valgus: a systematic review on documented anterior cruciate ligament ruptures in male and female athletes. *Int J Environ Res Public Health.* 18(7):3826. doi: 10.3390/ijerph18073826.
- Lipps D.B., Wilson A.M., Ashton-Miller J.A., et al. (2012). Evaluation of different methods for measuring lateral tibial slope using magnetic resonance imaging. *Am J Sports Med.* 40(12):2731–2736. doi: 10.1177/0363546512461749.
- Maletis G.B., Inacio M.C.S., Funahashi T.T. (2015). Risk factors associated with revision and contralateral anterior cruciate ligament reconstructions in the Kaiser Permanente ACLR Registry. *Am J Sports Med.* 43(3):641–647. doi: 10.1177/0363546514561745.
- Mancino F., Gabr A., Plastow R., et al (2023). Anterior cruciate ligament injuries in female athletes: is it time for a new approach. *Bone Joint J.* ;105-B:1033–1037. doi: 10.1302/0301-620X.105B10.BJJ-2023-0881.R1.
- McCall A., Carling C., Nedelec M., et al. (2014). Risk factors, testing and preventative strategies for non-contact injuries in professional football: current perceptions and practices of 44 teams from various premier leagues. *Br J Sports Med.* 48(18):1352–1357. doi: 10.1136/bjsports-2014-093439.
- Özhan B., (2013). Elit bayan voleybolcularda yaralanma türleri ve sebeplerinin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi.*
- Persson A., Fjeldsgaard K., Gjertsen J.E., et al. (2014). Increased risk of revision with hamstring tendon grafts compared with patellar tendon grafts after anterior cruciate ligament reconstruction: a study of 12,643 patients from the Norwegian Cruciate Ligament Registry, 2004–2012. *Am J Sports Med.* 42(2):285–291. doi: 10.1177/0363546513511419.
- Raj R.D., Fontalis A., Grandhi T.S.P., et al (2023). The impact of the menstrual cycle on orthopaedic sports injuries in female athletes. *Bone Joint J.* ;105-B(7):723–728. doi: 10.1302/0301-620X.105B7.BJJ-2022-1262.R2.
- Renstrom P., Ljungqvist A., Arendt E., et al. (2008). Non-contact ACL injuries in female athletes: an International Olympic Committee current concepts statement, *British Journal of Sports Medicine* 42:394-412
- Salem H.S., Varzhapetyan V., Patel N., et al (2019). Anterior cruciate ligament reconstruction in young female athletes: patellar versus hamstring tendon autografts. *Am J Sports Med.* 47(9):2086–2092. doi: 10.1177/0363546519854762.
- Shelton W.R., Fagan B.C., (2011). Autografts Commonly Used in Anterior Cruciate Ligament Reconstruction. *J Am Acad Orthop Surg.* May;19(5):259-64
- Silvers H.J., Mandelbaum B.R., (2007). Prevention of anterior cruciate ligament injury in the female athlete. *Br J Sports Med.* 41(Suppl 1):i52–9. doi: 10.1136/bjism.2007.037200.
- Sonnery-Cottet B., Archbold P., Cucurulo T., et al. (2011). The influence of the tibial slope and the size of the intercondylar notch on rupture of the anterior cruciate ligament. *J Bone Joint Surg Br.* 93-B(11):1475–1478. doi: 10.1302/0301-620X.93B11.26905.
- Sutton K.M., Bullock J.M., (2013). Anterior cruciate ligament rupture: differences between males and females. *J Am Acad Orthop Surg.* 21(1):41–50. doi: 10.5435/JAAOS-21-01-41.
- Teal S., Edelman A., (2021). Contraception selection, effectiveness, and adverse effects: a review. *JAMA.* 326(24):2507–2518. doi: 10.1001/jama.2021.21392.

BÖLÜM 9

SPOR YÖNETİMİNDE POLİTİKALAR

Eyüp UĞUR¹

Kürşat SERTBAŞ²

Sabri Can METİN³

GİRİŞ

Spor yönetiminde bir ülkenin sosyal, ekonomik ve kültürel uygulamaları önemli bir rol oynar. Türkiye’de spor politikaları, yönetim merkezi tarafından belirlenmekte ve sürdürülmektedir. Bu yazıda, Türkiye’deki spor politikalarının gelişimi, mevcut durum ve gelişmeleri ele alınacaktır. Ayrıca spor politikalarının sosyal ve ekonomik etkileri de değerlendirilecektir. Spor yönetiminde politikalar, sporun geliştirilmesi, yönetimi ve düzenlenmesi için belirlenen stratejiler ve kurallar bütünüdür. Bu politikalar, sporun tüm yönlerini kapsar; altyapı geliştirme, sporcuların desteklenmesi, sporun yaygınlaştırılması ve yönetim yapıları gibi konuları içerir. Türkiye’de spor yönetiminde politikaların rolü hem ulusal hem de uluslararası düzeyde önemli bir yer tutmaktadır. Spor politikaları, bir ülkenin sporun gelişimini yönlendiren, destekleyen ve düzenleyen temel belgelerdir. Türkiye’de spor politikaları, Cumhuriyet’in kurulmasından bu yana farklı evrelerden geçerek gelişmiştir. Özellikle 2000’li yıllardan itibaren sporun sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarının anlaşılmasıyla birlikte bu politikalar daha fazla önem kazanmıştır. Spor, yalnızca bir fiziksel aktivite değil, aynı zamanda toplumun kalkınmasında, sağlık standartlarının yükseltilmesinde ve uluslararası imajın güçlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, Türkiye’deki spor politikalarının tarihsel gelişimi, mevcut durumu ve geleceğe yönelik hedefleri

¹ Drnt., Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, eyupugur@topkapi.edu.tr, ORCID iD: 0009-0004-9032-0100

² Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü, kursad.sertbas@kocaeli.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-5800-0439

³ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Topkapı Üniversitesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, sabricanmetin@topkapi.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-0772-2666

katkısı ile spor kültürünün yaygınlaşması sağlanarak, daha sağlıklı bir toplum oluşturulması gerekmektedir. Türkiye’de son dönemde uygulanan gençlik ve spor politikaları uygulanabilirlik açısından olumlu sonuçlar vermekle birlikte, toplumsal gençlik ve sağlıklı nesiller hedeflerine ulaşmak için daha fazla sportif faaliyet ve projeye ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKLAR

- Adalet ve Kalkınma Partisi. (2018). *Seçim Beyannamesi 2018*. <https://www.akparti.org.tr/media/quhdqtia/24-haziran-2018cumhurbaskanligisecimleri-ve-genel-secimler-secimbeyannamesi-sayfalar.pdf>
- Adatepe, E., Kandaz, N. G., & Çiftçi, S. (2020). Türk spor yönetim yapısının (merkez ve taşra) 1938’den günümüze incelenmesi. *FOCUS Spor Yönetimi Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 18-45.
- Aykın, G. (2013). Meşrutiyetten günümüze Türkiye’de spor politikaları ve 1980 sonrası parti ve hükümet programları ile kalkınma planlarında sporun yeri. *Akademik Bakış Dergisi*, 38, 1-16.
- Bal, M. A., & Şentürk, A. (2023). Cumhuriyet döneminde Türk sporunda Alman etkisi. *Türk Spor Kurumu Dergisi, Journal of Sosyolojik Bağlam*, 4(1), 51-66.
- Çetin, R. (2018). Kadın ve engelli spor politikaları: *Türkiye örneği*. *Kadın Çalışmaları Dergisi*.
- Çevik, H., & Demirci, S. (2012). *Kamu politikası*. Ankara: Seçkin Yayın.
- Çolakoğlu, T., Özbey, Ö., & Doğan, D. (2022). 7405 sayılı spor kulüpleri ve spor federasyonları kanununun kamu politikası çerçevesinde değerlendirilmesi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 4(1), 80-95.
- Doğar, Y. (1994). *Türk spor yönetiminde ademi merkezleşme eğilimleri*. (Doktora tezi), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Doğu, G., Kesim, Ü., & Sivrikaya, Ö. (2002). Belediyelerin sporla ilgili işlevleri: Düzce Belediyesi örneği. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 11(2), 89-106.
- Ekmekçi, R. (2016). *Spor yönetimine giriş: Temel konular* (Ed. N. Basım, M. Argan). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ergun, T. (1991). *Kamu yönetimi araştırması genel rapor*. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları No:238, Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası.
- Fişek, K. (1983). Türkiye’de spor. *Cumhuriyet dönemi Türkiye ansiklopedisi* (c. 8, s. 2178). İstanbul: İletişim.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2019). *2019-2023 stratejik planı*. http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/aP4CG+Genclik_ve_Spor_Bakanligi_2019-2023_Stratejik_Plan.pdf
- Gök, Y., & Sunay, H. (2010). Türkiye ve Fransa’da uygulanan spor yönetiminin kamu yönetimi açısından karşılaştırılması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 7-16.
- Gündoğdu, F., & Sunay, H. (2018). Türk spor teşkilatındaki spor yöneticilerinin liderlik stilleri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 178-195.
- Gürbüz, A. (2021). Sport for all: Inclusive approach in Turkish sports policies. *Journal of Sports Policy*.
- İnce, M. (2019). *Yerel yönetimlerin spor hizmetlerine ilişkin halkın görüşleri (Afyonkarahisar Belediyesi örneği)*. (Yüksek lisans tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Afyon.
- Kara, L. (2023). Türkiye’nin uluslararası spor başarıları ve gelecek hedefleri. *Spor Bilimleri Dergisi*.
- Kurtipek, S., & Yenel, F. (2019). Türkiye’de yerel yönetimler ve spor. *Yönetim ve Spor içinde* (s. 431-460).
- Müftüoğlu, N. E., & Yıldırım, Y. (2021). Atatürk dönemi spor politikaları (1920-1938). In H. Bingöl & İ. Yalçın (Eds.), *Spor ve Bilim içinde* (s. 1-19). Akademisyen Kitabevi.

- Öğüt, E. E. (2014). Türkiye'de spor yönetiminin neoliberal dönüşümü. *Amme İdaresi Dergisi*, 47(4), 31-58.
- Parlak, B., & Özgür, H. (2002). Avrupa Birliği ve bütünleşme sürecinde Türkiye'de yerel yönetimler. *Spor Toto*. (2022). *Spor Toto teşkilatı faaliyet raporu*.
- Sunay, H. (2016). *Spor yönetimi* (2. baskı). Ankara: Gazi Kitapevi.
- Şahin, M. Y., & İmamoğlu, A. F. (2011). Akademisyenlerin ve milletvekillerinin spor siyaset etkileşimine yönelik görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(2), 25-44.
- Şengör, C. (2015). *Dahi diktatör*. İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Tinaz, C., Turco, D., & Salisbury, P. (2014). Türkiye'de spor politikası. *Uluslararası Spor Politikası ve Siyaseti Dergisi*, 6, 533-545.
- Turkay, H., & Aydın, A. D. (2017). Bir inceleme: Tarihsel süreç içerisinde Türk spor örgütlenmesi. *Diyalektolog Ulusal Spor Bilimler Dergisi*, 16, 179-189.
- Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2011). *Türkiye spor stratejisi ve gelişim planı*.
- Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2020). *Spor tesisleri yapım projesi raporu*.
- Türkmen, M. (2018). *Beden terbiyesi: Erken dönem Türk spor politikalarının sosyo-politik temelleri*. Spor Yayınevi ve Kitabevi.
- Usta, B. (2019). Türkiye'de spor yönetimi: Teorik ve pratik yaklaşımlar. *Spor Araştırmaları Dergisi*.
- Uyar, D. (2020). *Yerel yönetimlere ait spor işletmelerinden hizmet alan bireylerin memnuniyetlerine etki eden faktörlerin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yarar, B. (2014). Osmanlı'dan Cumhuriyete geçiş süreci ve erken Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde modern sporun kuruluşu. *Hacettepe University Journal of Turkish Studies / HÜTAD Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 11(21).
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1, 63-72.
- Yücel, Ö. F., & Saygın, A. U. (2023). Cumhuriyet devri beden terbiyesi ve spor politikaları çerçevesinde maç dergisi üzerine bir inceleme. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder)*, 11(1), 437-473.
- Zengin, E., & Öztaş, C. (2008). Yerel yönetimler ve spor. *İstanbul Üniversitesi Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 55, 49-78.

BÖLÜM 10

1914 İDMAN MECMUASI: “OSMANLI SPOR FEDERASYONU NASIL OLMALI?”

Demet ÇAKIR KALEM¹

GİRİŞ

23 Temmuz 1908 tarihinde ilan edilen II. Meşrutiyet, Osmanlı İmparatorluğu'nda köklü siyasi ve toplumsal değişimlere sebep olan önemli bir dönüm noktası olmuştur. Bu gelişme, yeni siyasi partilerin kurulmasını, basın özgürlüğünün genişlemesini ve çeşitli toplumsal hareketlerin güç kazanmasını sağlamıştır. Osmanlı aydınları ve halkı, bu özgür ortamda düşüncelerini ifade edebilme fırsatı bulmuş; farklı ideolojiler ve akımlar, seslerini daha geniş kitlelere duyurma şansı yakalamıştır. Bununla birlikte basında kontrolün gevşetilmesiyle birlikte, pek çok yeni gazete ve dergi yayınlanmaya başlamıştır. Bu yayınlarda yeni siyasi tartışmalar, eleştiriler ve fikir akımları yoğun şekilde yer almıştır. Spor alanı da bu değişimlerden bağımsız değildir. Farklı alanlarda faaliyet gösteren pek çok spor kulübü kurulmuş; spor, toplumsal alandaki etkisini artırmaya başlamıştır. Bu durumun doğal bir sonucu olarak spor yayıncılığı da gelişmeye başlamıştır. “İdman” mecmuası, bu gelişmeye en çok katkı sağlayan spor dergilerinden biridir.

İDMAN MECMUASI

İdman mecmuası, 15 Mayıs 1329 (Miladi: 28/05/1913) Çarşamba – 3 Temmuz 1330 (Miladi: 16/07/1914) Salı tarihleri arasında, 10. sayıya kadar on beş günde bir, 10. sayıdan sonra haftada bir, toplam 35 sayı olarak yayımlanmıştır. Dergi, sadece futbol değil birçok spor dalına yönelik makaleler, antrenman programları ve müsabaka sonuçlarına yer vermiştir. Ayrıca sporun sağlık üzerindeki olumlu etkilerini anlatan yazılar yayımlanmıştır. Yalnızca Osmanlı topraklarında değil, Avrupa'da ve dünyada gelişen spor olaylarını da yakından takip ederek okuyucularına aktarmaya çalışmıştır.

¹ Öğr. Gör. Dr., Marmara Üniversitesi, demet.cakir@marmara.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-6894-6607

SONUÇ

1914 yılında isim belirtilmeden İdman mecmuasının 17. sayısında yerini alan bu makaleyi iki açıdan ele almak mümkündür. Öncelikle aldığı duyumlar dâhilinde kurulması planlanan Osmanlı spor federasyonunun nasıl şekilleneceğini açıklamaktadır. Duyumların ardından eğer bu şekilde olursa oluşabilecek sorunları ve aslında nasıl yapılması gerektiğini ise ikinci aşamada dile getirmektedir. Yazarın görüş ve önerilerini içeren bu kısım, özellikle 22 Mayıs 1922 tarihinde kurulan “Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı” üzerinden değerlendirilmelidir.

Tüzel kişiliğe sahip ilk federasyon tipi örgütlenme olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı, kuruluşundan kısa bir süre sonra FIFA’ya başvurdu ve üyeliği 21 Mayıs 1923’te onaylandı. Cumhuriyetin ilanından yaklaşık 4 ay önce adını bu şekilde duyuran genç Türkiye Cumhuriyeti’nin, 1924 Olimpiyatları için TİCİ’ye tahsis ettiği 17000 TL’lik hükümet yardımı spora yapılan ilk maddi yardımdır.

Gerek Olimpiyatlar için sporcu yetiştirilmesi yönünde gerekse nakdi yardımın geleceği yerler hususunda sunduğu öneriler, yazarın sözlerinden 10 yıl sonra yerini bulmuştur. Ayrıca memleketimizde yoksa yurtdışından getirilecek bir uzmanın Türk sporuna sağlayacağı yararları belirttiği önerisi ise 1933 yılında Türkiye’ye davet edilen Alman spor uzmanı Carl Diem’in gelişiyile karşılık bulmuştur.

KAYNAKLAR

- Develioğlu, F. (2006). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi.
“Osmanlı Spor Federasyonu Nasıl Olmalı?”, *İdman Mecmuası*, Sayı: 17, 253-255.
TDK (2024). *Güncel Türkçe Sözlük*. (28/11/2024 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden ulaşılmıştır).